

Türkmenistanyň Adalat ministriginde 2019-njy ýylyň 26-njy
dekabrynda 1285 bellige alyş belgisi bilen döwlet belligine alnan,
Türkmenistanyň Döwlet gümrük gullugynyň
başlygynyň 2019-njy ýylyň 5-nji dekabrynda
çykaran 142 belgili buýrugy bilen
tassyklanyldy

Ýük gümrük deklarasiýasyny doldurmagyň tertibi

I bap. Umumy düzgünler

1. Ýük gümrük deklarasiýasyny doldurmagyň tertibi (mundan beýläk - Tertip) Türkmenistanyň Gümrük kodeksiniň 75-nji maddasyna laýyklykda işlenip taýýarlanyldy we harytlar deklarirlenen mahalynda ýük gümrük deklarasiýasyny (şu Tertibe goşundy) doldurmagyň kadalaryny kesgitleýär:

- 1) «Ýük gümrük deklarasiýasy (GD1)» (mundan beýläk - esasy sahypa);
- 2) «Ýük gümrük deklarasiýasyna goşmaça sahypa (GD2)» (mundan beýläk - goşmaça sahypa).

2. Ýük gümrük deklarasiýasy (mundan beýläk - ÝGD) döwlet dilinde doldurylýar. Daşary ýurtly şahslaryň atlarynyň we salgylarynyň latyn elipbiýiniň harplary bilen görkezilmegine ýol berilýär. Latyn elipbiýiniň harplaryny özünde saklaýan, harytlary doly beýan etmek üçin hyzmat edýän maglumatlar (haryt nyşany, artikul, kysym we şuna meňzeşler), şeýle hem ulag serişdeleriniň belgileri, gatnaw belgileri, resminamalaryň belgileri we şolara meňzeş maglumatlar latyn elipbiýiniň harplaryny ulanmak bilen görkezilýär.

3. Esasy sahypa bir haryt barada maglumatlary mälim etmek üçin ulanylýar. Bir ÝGD-de iki we ikiden köp harytlar barada maglumatlar malim edilende goşmaça sahypalar esasy sahypa goşmaça ulanylýar. Bir goşmaça sahypasynda üç haryt barada maglumatlary görkezip bolýar.

Bir ÝGD-de 99-dan köp bolmadyk harytlar barada maglumatlar mälim edilip bilner.

Goşmaça sahypalaryndaky doldurylmadyk 31-nji öýjükleriň üsti çyzylmalydyr.

4. Eger şu Tertip bilen, goşmaça sahypalaryň aýratyn öýjükleri üçin doldurmagyň aýratynlyklary bellanilmedik bolsa, goşmaça sahypalaryň öýjüklerini doldurmagyň kadalary esasy sahypanyň degişli öýjüklerini doldurmagyň kadalaryna laýyk gelýär.

5. ÝGD-de maglumatlary mälim etmek üçin gümrük maksatlary üçin peýdalanylýan we Türkmenistanyň Döwlet gümrük gullugynyň (mundan beýläk - Gümrük gullugy) kadalaşdyryjy hukuk namalaryna laýyklykda gümrük maksatlary üçin peýdalanylýan klassifikatorlar we kadalaşdyryjy-habar maglumatlaryň sanawlary ulanylýar.

6. ÝGD-de mälim edilýän maglumatlar gümrük maksatlary üçin zerur maglumatlar bolup durýar.

7. Gümrük gullugy aýratyn görnüşli harytlar üçin ÝGD-ni doldurmagyň aýratynlygyny bellemäge hukuklydyr.

II bab. ÝGD-ni doldurmak boýunça umumy düzgünler

8. ÝGD-e dört sany esasy sahypalardan, şu Tertip bilen göz önünde tutulan halatlarynda bolsa, goşmaça sahypalaryndan hem ybaratdyr.

Gümrük gullugynyň bellän halatlarynda, gümrük maksatlary üçin zerur bolan mahalynda sahypalaryň köp sany ulanylyp bilner.

9. Bir ÝGD-edä bir haryt tapgyrynda bolup, şol bir gümrük düzgünine ýerleşdirilýän harytlar barada maglumatlar mälim edilýär.

Bir haryt tapgyrynda bolan harytlar barada maglumatlary, şol bir gümrük edarasyna berilýän, birnäçe ÝGD-lerde deklarant ýa-da gümrük dellaly mälim etmäge hukuklydyr, haçanda bir haryt tapgyryna girýän harytlar, Garaşsyz Döwletleriniň Arkalaşygynyň Daşary ykdysady işiň haryt nomenklaturasyna (mundan beýläk - DÝI HN) Düşündirme bermegiň 2a esasy kadasyna laýyklykda, ýygalmadyk ýa-da sökülen görnüşinde bolan harydy düzüjiler hökmünde garalan, we toplanan ýa-da tamamlanan haryda laýyk gelýän, DÝI HN-niň pozisiýasynda toparlara bölünmäge degişli bolan halaty muňa girmeyär.

Aşakdakylar bir haryt tapgyry bolup durýarlar:

1) harytlar Türkmenistanyň gümrük çäğine getirilende - daşary ykdysady geleşik amala aşyrylanda baglaşylan bir şertnama boýunça (ýa-da gaýtadan işlemegiň önümleri deklarirlenende harytlary gaýtadan işlemek rugsadynyň biri boýunça) borçlaryň ýerine ýetirilmeginiň ýa-da birtaraplaýyn daşary ykdysady geleşigiň hasabyna, ýa-da hiç-hili geleşik baglaşmazdan, şol bir iberijiden Türkmenistanyň gümrük çägindäki şol bir alyjynyň salgysyna daşalýan harytlar, bu harytlar babatda aşakdaky şertler bir wagtda ýerine ýetirilende:

a) harytlar, Türkmenistanyň Gümrük kodeksiniň 79-njy maddasynda göz önünde tutulan, möhletleriň çäginde Türkmenistanyň gümrük çäğine gelýän ýerinde ýa-da eltilmeli ýerinde (eger içerki gümrük üstaşyrynyň amaly ulanylan bolsa) şol bir gümrük edarasyna görkezilende;

b) deklarirlenilýän harytlar babatda wagtlaýyn saklanylmagynyň amaly ulanylanda, harytlar şol bir ýerde wagtlaýyn saklanyşda duran (saklanylan) bolsa;

2) harytlar Türkmenistanyň gümrük çäginden alnyp gidilende-daşary ykdysady geleşik amala aşyrylanda baglaşylan bir şertnama boýunça (ýa-da gaýtadan işlemegiň önümleri deklarirlenilende harytlary gaýtadan işlemek rugsadynyň biri boýunça) borçlaryň ýerine ýetirilmeginiň, ýa-da birtaraplaýyn daşary ykdysady geleşigiň hasabyna, ýa-da hiç-hili geleşik baglaşmazdan, şol bir gümrük edarasynyň iş zolagynda şol bir iberiji tarapyndan, Türkmenistanyň çäginden daşarda ýerleşýän, şol bir alyjynyň salgysyna bir wagtda ýüklenilip iberilýän (ýa-da döwürleýin ýa-da döwürleýin wagtlaýyn deklarirmek ulanylanda kesgitlenilen wagtyň dowamynda ýüklenilip iberilýän) harytlar;

3) Türkmenistanyň gümrük serhedinden harytlar geçirilmezden, ilki başda mälim edilen gümrük düzgüni üýtgände ýa-da onuň hereketi tamamlananda-bir şertnama boýunça, eger daşary ykdysady geleşik amala aşyrylanda degişli şertnama baglaşylan bolsa, (ýa-da harytlary gaýtadan işlemek rugsadynyň biri boýunça) şol

bir ilkibaşdaky gümrük düzgünine ýerleşdirilen, şol bir gümrük edarasynyň gümrük gözegçiliginde bolan harytlar, we bu harytlaryň deklaranty harytlary ilkibaşdaky gümrük düzgünine ýerleşdiren şahs ýa-da deklarirlenilýän harytlara olar ilkibaşdaky gümrük düzgünine ýerleşdirilenden soň emläk hukugyny alan şahs bolup durýan bolsa.

10. Bir haryt tapgyryndaky harytlar dürli gümrük düzgünlerine ýerleşdirilende, her bir gümrük düzgünine aýratyn ÝGD-ler berilmelidir.

11. Gümrük-tarif düzgünleşdirmeginiň, gadaganlyklaryň hem-de çäklendirmeleriň bir meňzeş şertleri ulanylmaga degişli bolan, bir haryt tapgyrynyň düzümindäki, DYI HN boýunça on bir belgä çenli aýdyňlaşdyrylan toparlara bölünüş koduna degişli edilen, bir ýurtdan ýa-da bir ykdysady bileleşigiň ýa-da birleşigiň çäginde gelip çykan, ýa bolmasa gelip çykan ýurdy belli bolmadyk bir (söwda, täjirçilik) atly harytlar bir haryt ýaly deklarirlenilýärler.

12. ÝGD-e şu Tertipde getirilen doldurmagyň kadalaryna laýyklykda doldurylýar we çap ediji enjamyň ulanylmagy bilen düşnükli çap edilýär, onda bozulyp aýrylan we çyrşalan ýazgylar bolmaly däldir.

ÝGD-e doldurylanda onuň elektron nusgasy döredilýär, ondaky maglumatlar ÝGD-däki maglumatlara laýyk gelmelidir we ol gümrük edarasyna ÝGD-e bilen bilelikde berilýär.

Deklarant ÝGD-ni doldurmak we onuň elektron nusgasyny döretmek üçin ulanylýan programma önümini gümrük edarasyndan muzdsuz esasyda alyp biler.

Gümrük gullugynyň kadalaşdyryjy hukuk namalary bilen ÝGD-niň berilmegi arkaly harytlar deklarirlenilende ÝGD-niň elektron nusgasy bolmazdan onuň berilmeginiň mümkinçiligi bellenen aýratyn halatlarda ÝGD-dä maglumatlar basma baş harplar bilen elde girizilip bilner.

13. Eger öýjüklerde maglumatlary mälim etmek üçin ýa-da gümrük edarasynyň wezipeli adamy tarapyndan gulluk belliklerini goýmak üçin ýeterlik ýer bolmasa, onda zerur bolan maglumatlar, ÝGD-niň aýrylmaz bölegi bolup durýan, A4 görnüşdäki goşmaça goşulýan sahypalarda (mundan beýläk - ÝGD-ä goşmaça) görkezilmäge degişlidir. ÝGD-ä goşmaçanyň hemme sahypalary belgilenilmelidir. Şunda, ÝGD-niň degişli öýjüginde (öýjügiň setirinde) «__sahypaly__-nji (njy) goş. seret» diýen ýazgy edilmelidir.

Her ÝGD-ä goşmaçanyň sany ÝGD-niň nusgalarynyň sanyna gabat gelmelidir.

ÝGD-ä goşmaçanyň her sahypasynda aşakdakylary görkezmek zerur:

1) ýokarky sag böleginde «_____belgili ÝGD-ä __-nji (njy) goşmaça»;

2) «__-nji (njy) haryt» ýazgy görnüşinde deklarirlenilýän harydyň tertip belgisi we her haryt boýunça - öýjügiň tertip belgisi we doldurmagyň kadalaryna laýyklykda bu öýjüge girizilýän maglumatlar.

Eger ÝGD-ä goşmaçany deklarant ýa-da gümrük dellaly düzen bolsa, ÝGD-ä goşmaçanyň her nusgasy aşaky sag böleginde ÝGD-ni dolduran şahs tarapyndan ýa-da bu şahsyň şoňa ygtyýary bolan işgäri tarapyndan gol çekilip, Türkmenistanyň kanunçylygyna laýyklykda ÝGD-ni düzen şahsyň möhüri bolmaly bolsa, möhürini goýmak arkaly tassyklanylmalydyr.

ÝGD-ä goşmaçany gümrük edarasynyň wezipeli adamy düzen bolsa, ÝGD-ä goşmaçanyň her nusgasy aşaky sag böleginde wezipeli adam tarapyndan gol çekilip

belgili şahsy möhürini goýmak arkaly tassyklanylmalydyr.

ÝGD-niň elektron nusgasyňa ÝGD-ä goşmaçalarda bar bolan hemme maglumatlar girizilmelidir.

14. Türkmenistanyň Gümrük kodeksiniň 83-nji maddasynda göz önünde tutulan şertler berjaý edilende, Türkmenistanyň Gümrük kodeksiniň 92-nji maddasynyň düzgünleri ulanylýan mahalynda, ÝGD-edäe mälim edilen maglumatlara üýtgetmeler we (ýa-da) goşmaçalar girizilip bilner.

ÝGD-däki maglumatlara üýtgetmeler we (ýa-da) goşmaçalar el bilen ÝGD-ni dolduran şahs tarapyndan girizilip bilner. Şunda, üýtgedilýän ýa-da düzedilýän maglumatlaryň, indiki tesimde kesgitlenilen halatlardan başga ýagdaýlarda, üsti çyzylýar we ýanynda, şol öýjükde, täze maglumatlar düşnükli girizilmelidir. Her bir üýtgetme, goşmaça, şeýle üýtgetmeleri, goşmaçalary girizen şahsyň goly bilen, Türkmenistanyň kanunçylygyna laýyklykda ÝGD-ni düzen şahsyň möhüri bolmaly bolsa, möhürini goýmak ýoly arkaly tassyklanylmalydyr. Gümrük edarasynyň wezipeli adamy tarapyndan ÝGD-däki maglumatlara girizilen üýtgetmeler we (ýa-da) goşmaçalar, üýtgetmeleri we (ýa-da) goşmaçalary girizen, gümrük edarasynyň wezipeli adamy tarapyndan sene görkezilip, belgili şahsy möhüri goýmak bilen gol çekilip tassyklanylmalydyr.

Eger şeýle üýtgetmeler, goşmaçalar ÝGD-ni düşnüksiz we kyn okalýan etjek bolsa ýa-da olar harytlar goýberilenden soň girizilende, şeýle hem Türkmenistanyň gümrük kodeksiniň 85-nji maddasyňa laýyklykda ýetmeýän maglumatlar berlen halatynda gümrük deklarasiýasyny düzediş (mundan beýläk - GDD1) we zerur bolanda oňa goşmaça sahypalar (mundan beýläk - GDD2) ulanylmalydyr. GDD1 (GDD2) esasy sahypanyň (goşmaça sahypanyň) täze blankyny doldurmak arkaly üç nusgada düzülýär. GDD1 (GDD2) doldurylanda onuň elektron nusgasy döredilýär.

GDD1-iň (GDD2-iň) degişli öýjüklerine ÝGD-den bellige alnyş belgisi, deklarant barada maglumatlar (GDD2-de görkezilmeýär) we harydyň tertip belgisi, girizilýän üýtgetmeler, goşmaçalar barada maglumatlar geçirilýär. Üýtgedilen, goşmaça girizilen maglumatlar GDD1-iň (GDD2-iň) degişli öýjüklerine girizilýär.

Üýtgedilen, goşmaça girizilen maglumatlar GDD1-iň 54-nji öýjüginde we GDD-2-iň her sahypasynda öýjükleriň aşagyndaky setirde ÝGD-ni düzen şahsyň ýa-da bu şahsyň şoňa ygtyýarlyklary bolan işgäriniň goly bilen, Türkmenistanyň kanunçylygyna laýyklykda ÝGD-ni düzen şahsyň möhüri bolmaly bolsa, möhürini goýmak ýoly arkaly tassyklanylmalydyr.

ÝGD-ä üýtgetme we (ýa-da) goşmaça girizilen hemme halatlarda gümrük edarasynyň wezipeli adamy tarapyndan harydyň tertip belgisi hem-de üýtgetmeler we (ýa-da) goşmaçalar girizilen öýjükleriň belgileri görkezilip, ÝGD-niň («1/6», «2/7», «3/8» belgili) esasy sahypalarynyň we GDD1-iň «C» öýjüginde sene görkezilip, gol çekilýär we belgili şahsy möhürini goýmak bilen «_____ öýjükler düzedildi» diýen ýazgy görnüşinde bellik edilýär. GDD2-iň «C» öýjüginde gol çekilip, sene we belgili şahsy möhür goýulýar. Şunda, GDD1 (GDD2) ÝGD-niň aýrylmaz bölegi bolup durýar.

15. Türkmenistanyň Gümrük kodeksiniň 84-nji maddasyňa laýyklykda ÝGD-niň yzyna gaýtarylyp alynmagy üçin rugsat berlende, gümrük edarasynyň wezipeli adamy tarapyndan «1/6», «2/7», «3/8», «4/5» belgili esasy sahypalaryň

«C» öýjüginde, gümrük edarasynyň wezipeli adamynyň goly we belgili şahsy möhüri bilen tassyklanylýan, ÝGD-niň yzyna gaýtarylyp alynmagy üçin berlen rugsadynyň senesi görkezilip «ÝGD-e yzyna gaýtarylyp alyndy» diýen ýazgy edilýär.

16. Harytlaryň goýberilmegi (şertleýin goýberilmegi) hakynda, harytlaryň goýberilmegini gadagan etmek hakynda çözüň kabul edilenden soň, Türkmenistanyň gümrük çäginde alnyp gidilýän türkmen harytlaryny gümrük düzgünine ýerleşdirmek hakynda rugsat berlenden soň, şeýle hem ÝGD-niň yzyna gaýtaryp alynmagy üçin rugsat alandan soň:

1) «1/6» we «2/7» belgili esasy we goşmaça sahypalar gümrük edarasyna galýar;

2) «3/8» we «4/5» belgili esasy we goşmaça sahypalar deklaranta gaýtarylyp berilýär we şunda harytlar Türkmenistanyň gümrük çäginde alnyp gidilmegi göz önünde tutulýan gümrük düzgünine ýerleşdirilende, «4/5» belgili esasy we goşmaça sahypalary harytlaryň Türkmenistanyň gümrük çäginde gidýän ýerinde ýerleşýän gümrük edarasyna berilýär.

Harytlar harytlaryň Türkmenistanyň gümrük çäginde gidýän ýerinde ýerleşýän birnäçe gümrük edaralaryň üsti bilen we (ýa-da) wagtyň kesgitli döwrüniň dowamynda bölekde alnyp gidilen halatynda Türkmenistanyň Gümrük kodeksiniň 85, 86 we 88-nji maddalaryna laýyklykda deklarirlemegini ýönekeýleşdirilen tertibi ulanylanda, harytlaryň Türkmenistanyň gümrük çäginde gidýän ýerinde ýerleşýän gümrük edarasyna ÝGD-niň «3/8» belgili esasy we goşmaça sahypalarynyň deklarant tarapyndan tassyklanan göçürme nusgalarynyň berilmegine ýol berilýär.

17. Türkmenistanyň Gümrük kodeksiniň 80-nji maddasynyň dördünji bölegine ýa-da 88-nji maddasynyň ýedinji bölegine laýyklykda ÝGD-e berilmedik hasaplananda «1/6», «2/7», «3/8», «4/5» belgili esasy sahypalaryň «C» öýjüginde gümrük edarasynyň wezipeli adamy tarapyndan, ÝGD-niň ýuridik ähmiýeti bolan faktlara şaýatlyk edýän mälum etme bolmagyny bes eden senesi görkezilip «ÝGD-e berilmedik hasaplanýar» diýen ýazgy edilýär. Bu ýazgy gümrük edarasynyň wezipeli adamynyň goly we belgili şahsy möhüri bilen tassyklanylýar.

III bap. Türkmenistanyň gümrük çäginde getirilýän (getirilen) harytlar deklarirlenende ÝGD-ni doldurmagyň kadalary

18. Şu kadalar aşakdaky ýagdaýlarda ÝGD-e doldurylanda ulanylýar:

1) aşakdaky gümrük düzgünlerine ýerleşdirilýän harytlar üçin:

a) erkin dolanyşyga goýbermek;

b) gümrük çäginde gaýtadan işlemek;

ç) erkin dolanyşyk üçin gaýtadan işlemek;

d) wagtlaýyn getirmek;

e) gümrük ammary (daşary ýurt harytlaryna degişlilikde);

ä) erkin gümrük zolagy (erkin ammar) (daşary ýurt harytlaryna degişlilikde);

f) reimport;

g) ýok etmek;

h) döwletin haýryna ýüz öwürmek;

i) paçsyz söwda (daşary ýurt harytlaryna degişlilikde);

2) Türkmenistanyň Gümrük kodeksiniň 210-njy maddasynyň 2-nji bendi bilen bellenen ýörite gümrük düzgünine laýyklykda, tebigy heläkçilikleriň we başga adatdan daşary ýagdaýlaryň netijeleriniň önüni almak we ýok etmek üçin niýetlenilen daşary ýurt harytlaryna, şol sanda adatdan daşary ýagdaýlaryň netijesinde heläkçilik çeken adamlara mugt paýlamak üçin niýetlenilen harytlar we awariýa-halas ediş we beýleki gaýragoýulmasyz işleriň geçirilmegi üçin hem-de awariýa-halas ediş birlikleriniň iş ukyplylygy üçin zerur bolan harytlar;

3) Türkmenistanyň gümrük kanunçylygynda göz önünde tutulan başga ýagdaýlarda.

19. Deklarant ýa-da gümrük dellaly tarapyndan 1, 2, 3, 5, 6, 7, 8, 9, 11, 12, 13, 14, 15, 15 (a; b), 16, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 49 we 54-nji öýjükler aşadaky kadalara laýyklykda doldurylýar:

1) 1-nji öýjük. «Deklarasiýa»

a) öýjügiň birinji kiçi böleginde «IM» harplaryny goýmak zerur. Öýjügiň ikinji kiçi böleginde Gümrük düzgünleriniň klassifikatory boýunça mälim edilýän gümrük düzgüniniň iki belgili koduny goýmak zerur;

b) öýjügiň üçünji kiçi böleginde Harytlaryň deklarirlenilmeginiň aýratynlyklarynyň klassifikatoryna laýyklykda harytlaryň deklarirlenilmeginiň aýratynlygynyň harply kody goýulýar;

2) 2-nji öýjük. «Iberiji/Eksport ediji»

Öýjüge ulag (daşawyş) resminamasynyň degişli öýjüginde haryt iberiji barada maglumatlary geçirmeli: onuň guramaçylyk-hukuk görnüşini görkezmek bilen, ady hem-de dünýä ýurtlarynyň döwlet klassifikatoryna laýyklykda, iberijiniň ýerleşýän ýeriniň ýurdunyň gysga adyny goşmak bilen ýerleşýän ýeri (fiziki şahs üçin - familiýasy, ady, atasynyň ady we salgysy);

3) 3-nji öýjük. «Görnüşler»

Öýjügiň birinji kiçi böleginde ÝGD-niň sahypasynyň tertip belgisi, ikinji kiçi böleginde, esasy we goşmaça sahypalaryň ählisini goşmak bilen, ÝGD-niň sahypalarynyň umumy sany görkezilýär;

4) 5-nji öýjük. «Jemi harytlar»

ÝGD-edde doldurylýan 31-nji öýjüklerniň sany görkezilýär;

5) 6-njy öýjük. «Jemi orun»

Öýjükte deklarirlenilýän harytlaryň ýük orunlarynyň umumy mukdaryny görkezmek zerur.

Harytlar gapgarylyp, guýlup ýa-da üýşürilip daşalanda we ulag (daşawyş) resminamalarynda ýük orunlarynyň mukdary kesgitlenilmedik bolsa, öýjükte «0» (nol) görkezilýär;

6) 7-nji öýjük. «Habar beriji belgi»

Öýjükte berlen ÝGD-eniň onuň elektron nusgasy bilen gümrük edarasy tarapyndan kybaplanylmagyna mümkinçilik berýän maglumat görkezilýär;

7) 8-nji öýjük. «Alyjy»

a) öýjüge ulag (daşawyş) resminamasynyň degişli öýjüginde harytlaryň alyjysy

barada maglumatlary geçirmeli: onuň guramaçylyk-hukuk görnüşini görkezmek bilen, ady we ýerleşýän ýeri (fiziki şahs üçin - familiýasy, ady, atasynyň ady we salgysy);

b) goşmaça sahypanyň «2 Iberiji/Eksport ediji 8 Alyjy» öýjüğine ulag (daşawyş) resminamasynyň degişli öýjügenden harytlaryň alyjysy barada maglumatlary - onuň adyny (fiziki şahsyň familiýasyny, adyny, atasynyň adyny) geçirmeli;

ç) eger deklarirlenilýän harytlar babatda halkara daşalmasy Türkmenistanyň gümrük çäginde başga ulag serişdesine düşürilip ýüklemek bilen amala aşyrylan bolsa, alyjy barada maglumatlar içkeri gümrük üstaşyrynyň amaly amala aşyrylan ulag resminamasynyň degişli öýjügenden geçirilýär;

d) harytlary alyjy barada aşakdaky maglumatlar öýjüğe goşmaça girizilýär:

öýjügiň ýokarky böleginde «№» belgisinden soň Türkmenistanyň kanunçylygyna laýyklykda alyja berlen HSB goýulýar;

öýjügiň aşaky böleginde Türkmenistanyň kanunçylygyna laýyklykda alyja berlen HSUK kody, DEIDK kody we EGDK kody görkezilýär, eger alyjy fiziki şahs, şol sanda Türkmenistanyň çäginde hususy telekeçi hökmünde bellige alnan şahs bolup durýan bolsa, fiziki şahsyň şahsyýetini tassyklaýan resminama barada maglumatlar goşmaça (ýokarda görkezilen maglumatlaryň arasynda «/» bölüji belgisini goýmak bilen) görkezilýär;

e) eger ilki başda mälim edilen gümrük düzgüni üýtgände ýa-da onuň hereketi tamamlananda, deklarirlenilýän harytlar babatda halkara daşalmasy amala aşyrylmadyk bolsa, öýjükte deklarirlenilýän harytlara, şol sanda Türkmenistanyň gümrük çäginde ilki başda başga gümrük düzgünine ýerleşdirilen harytlara emläk hukugyny alan we gümrük düzgüniniň şertlerine laýyklykda harytlardan peýdalanmaga rugsady bolan şahs barada maglumatlar, ýokarda sanalyp geçilen kadalara laýyklykda görkezilýär;

8) 9-njy öýjük. «Maliýe taýdan düzgünleşdirilmäge jogapkär şahs»

a) öýjükte aşakdaky şahslaryň biri barada maglumatlary görkezmek zerur:

harytlaryň Türkmenistanyň gümrük çäginde getirilmegine esas bolan, daşary ykdysady geleşik amala aşyrylanda satyn almak-satmak (alyş-çalyş) şertnamasyny ýa-da başga islendik şertnamany baglaşan Türkmenistanyň şahsy barada (ýa-da onuň adyndan ýa bolmasa onuň tabşyrygy boýunça şu şertnama baglaşylan);

taraplaryň biri bolup Türkmenistanyň şahsy çykyş edýän daşary ykdysady geleşigiň çäklerine girmeyän, Türkmenistanyň gümrük çäginde harytlara ygtyýarlyk etmäge hukugy bolan daşary ýurtly şahs barada;

eger deklarirlenilýän harytlar Türkmenistanyň gümrük çäginde birtaraplaýyn daşary ykdysady geleşigiň çäklerinde (degişli şertnama baglaşmazdan) getirilende, ÝGD-niň berilýän pursadynda deklarirlenilýän harytlaryň eýesi ýa-da eýelik edýän şahs barada;

deklarirlenilýän harytlara, şol sanda Türkmenistanyň gümrük çäginde ilki başda başga gümrük düzgünine ýerleşdirilen harytlara emläk hukugyny alan we gümrük düzgüniniň şertlerine laýyklykda harytlardan peýdalanmaga rugsady bolan şahs barada;

b) şunda guramaçylyk-hukuk görnüşini görkezmek bilen şahsyň adyny we ýerleşýän ýerini (fiziki şahs üçin - familiýasyny, adyny, atasynyň adyny we

salgysyny) görkezmek zerur;

ç) ýokarda görkezilen şahs barada aşakdaky maglumatlar öýjüge goşmaça girizilýär:

öýjügiň ýokarky böleginde «№» belgisinden soň Türkmenistanyň kanunçylygyna laýyklykda şahsa berlen HSB goýulýar;

öýjügiň aşaky böleginde Türkmenistanyň kanunçylygyna laýyklykda şahsa berlen HSUK kody, DEIDK kody we EGDK kody görkezilýär, eger şahs fiziki şahs, şol sanda Türkmenistanyň çäginde hususy telekeçi hökmünde bellige alnan şahs bolup durýan bolsa, fiziki şahsyň şahsyýetini tassyklaýan resminama barada maglumatlar goşmaça (ýokarda görkezilen maglumatlaryň arasynda «/» bölüji belgisini goýmak bilen) görkezilýär.

9) 11-nji öýjük. «Sowda edýän ýurt»

a) öýjügiň çep kiçi böleginde Türkmenistanyň şahsynyň amala aşyran daşary ykdysady geleşigi boýunça (şol sanda ilkibaşda saýlanyp alnan gümrük düzgüni üýtgände ýa-da onuň hereketi tamamlananda) onuň hyzmatdaşy bolup çykyş edýän şahsyň bellige alnan ýa-da hemişe ýaşayan ýeriniň ýurdunyň dünýä ýurtlarynyň döwlet klassifikatoryna laýyklykda iki belgili harply kody görkezilýär;

b) öýjügiň sag kiçi bölegi doldurylmaýar;

10) 12-nji öýjük. «Umumy gümrük bahasy»

a) öýjügiň çep kiçi böleginde, esasy we goşmaça sahypalarynyň 45-nji öýjüklerinde mälim edilen, hemme harytlaryň gümrük bahalarynyň möçberlerini jemlemek arkaly alynýan, ÝGD-edek deklarirlenilýän harytlaryň umumy gümrük bahasy Türkmenistanyň milli walýutasynda görkezilýär;

b) sag kiçi böleginde hereket edýän kanunçylyga laýyklykda gümrük bahasyna goşulýan ýa-da aýrylýan umumy harajatlar Türkmenistanyň milli walýutasynda görkezilýär;

11) 13-nji öýjük. «Ýewropa bileleşiginiň oba hojalyk syýasaty» «ÝOHS»

Öýjükde Türkmenistanyň Merkezi banky tarapyndan ABŞ-nyň dollarynyň milli walýuta ÝGD-niň kabul edilen senesindäki bellenilen hümmeti görkezilýär;

12) 14-nji öýjük. «Deklarant/Wekil»

a) öýjükde ÝGD-eni dolduran şahsyň ady we ýerleşýän ýeri görkezilýär;

b) ÝGD-eni dolduran şahs baradaky aşakdaky maglumatlar öýjüge goşmaça girizilýär:

öýjügiň ýokarky böleginde «№» belgisinden soň Türkmenistanyň kanunçylygyna laýyklykda ÝGD-eni dolduran şahsa berlen HSB goýulýar;

eger ÝGD-e gümrük dellaly tarapyndan doldurylýan bolsa, öýjügiň aşaky böleginde «№» belgisinden soň gümrük dellaly hökmünde işi amala aşyrmaga hukuk berýän ygtyýarnamanyň belgisi, berlen senesi we hereket edýän möhleti (ýokarda görkezilen maglumatlaryň arasynda «/» bölüji belgisini goýmak bilen) görkezilýär;

13) 15-nji öýjük. «Iberiş ýurdy»

a) öýjükde, dünýä ýurtlarynyň döwlet klassifikatoryna laýyklykda, harytlary iberiş ýurdunyň gysga adyny görkezmek zerur;

b) harytlary iberiş ýurdy barada maglumatlar, harytlaryň halkara daşalmasyň başlanylmagyna esas bolan, ulag (daşawyş) resminamalarynda getirilen maglumatlar

esasynda kesgitlenilýär;

14) 15-nji öýjük (a; b). «Iberiş ýurdunyň kody»

a) öýjügiň çep «a» kiçi böleginde dünýä ýurtlarynyň döwlet klassifikatoryna laýyklykda harytlary iberiş ýurdunyň iki belgili harply kody görkezilýär;

b) öýjügiň sag «b» kiçi bölegi doldurylmaýar;

15) 16-njy öýjük. «Gelip çykan ýurdy»

a) öýjükde dünýä ýurtlarynyň döwlet klassifikatoryna laýyklykda deklarirlenilýän harytlaryň gelip çykan ýurdunyň gysga adyny ýa-da eger, harytlara goýlan belgiler ýa-da berlen resminamalar harytlaryň anyk gelip çykan ýurduny görkezmän, olarda harytlaryň ykdysady bileleşigiň ýa-da birleşigiň çäginde gelip çykandygy barada maglumat bar bolsa, Ykdysady bileleşikleriň we birleşikleriň klassifikatoryna laýyklykda ykdysady bileleşigiň ýa-da birleşigiň gysga adyny görkezmek zerur;

b) eger bir ÝGD-edä dürli ýurtlardan (dürli bileleşiklerden ýa-da dürli birleşiklerden) gelip çykan birnäçe haryt deklarirlenilende, ýa-da in bolmanda bir harydyň gelip çykan ýurdy näbelli bolsa, öýjükde «Dürli» diýen ýazgy edilýär;

ç) eger ÝGD-edä hemme deklarirlenilýän harytlaryň gelip çykan ýurdy näbelli bolsa, öýjükde «Näbelli» diýen ýazgy edilýär;

16) 18-nji öýjük. «Iberilende/gowşanda ulag serişdesini kybaplamak we onuň bellige alnan ýurdy»

a) öýjükde deklarirlenilýän harytlaryň Türkmenistanyň gümrük çäginde daşalan ulag serişdesi (ulag serişdeleri) barada maglumatlar görkezilýär;

b) eger harytlar daşalanda ulag serişdeleriniň düzümi ulanylan bolsa, onda beýleki ulag serişdesini (ulag serişdelerini) herekete getiren ulag serişdesi barada maglumatlary görkezmek zerur;

ç) öýjükde ulag serişdesi barada aşakdaky maglumatlar görkezilýär:

öýjügiň çep kiçi böleginde ulag serişdeleriniň sany, şeýle hem aşakdakylar görkezilýär:

awtomobil ulagy arkaly daşalanda - ulag serişdeleriniň (eger harytlar awtoulag serişdeleriniň düzümi arkaly daşalanda, hemme ulag serişdeleriniň) bellige alnyş belgileri;

demir ýol ulagy arkaly daşalanda - demir ýol wagonlarynyň (platformalaryň, sisternalaryň we şolara meňzeşleriň) belgileri; harytlar konteýnerde daşalanda ÝGD-eniň berilýän pursatynda ýarym wagonyň ýa-da platformanyň belgisi barada maglumatlar bolmadyk halatynda konteýneriň belgisi barada maglumatlaryň görkezilmegine ýol berilýär;

deňiz (derýa) ulagy arkaly daşalanda - gämileriň atlary;

howa ulagy arkaly daşalanda - gatnaw belgileri;

öýjügiň sag kiçi böleginde dünýä ýurtlarynyň döwlet klassifikatoryna laýyklykda, ulag serişdesiniň bellige alnan ýurdunyň, eger-de daşalmada ulag serişdeleriniň düzümi ulanylan bolsa, onda beýleki ulag serişdesini (ulag serişdelerini) herekete getirýän ulag serişdesiniň bellige alnan ýurdunyň iki belgili harply kody görkezilýär;

d) eger harytlar deklarirlenilýän pursadynda ulag serişdesiniň bellige alnan

ýurdy (ýurtlary) näbelli bolsa, öýjügiň sag kiçi böleginde iki sany nol («00») goýulýar;

e) eger harytlar dürli ýurtlarda bellige alnan birnäçe ulag serişdeleri arkaly daşalýan bolsa, öýjügiň sag kiçi böleginde iki sany dokuz («DÜ») goýulýar;

ä) harytlar demir ýol ulagy arkaly daşalanda öýjügiň sag kiçi bölegi doldurylmaýar;

17) 19-njy öýjük. «Konteyner»

Öýjükde haryt daşamagyň aşakdaky alamatlaryny goýmak zerur:

a) «1», eger harytlaryň Türkmenistanyň gümrük serhedinden daşalmagy konteynerde amala aşyrylan bolsa;

b) «0» galan halatlarda (şol sanda harytlaryň daşalyşy (daşalandygy) baradaky maglumatlar näbelli bolsa);

18) 20-nji öýjük. «Ibermegiň şertleri»

a) deklarirlenilýän harytlar daşary ykdysady geleşik amala aşyrylanda baglaşylan şertnama boýunça borçlaryň ýerine ýetirilmeginiň hasabyna Türkmenistanyň gümrük çägene getirilen (getirilýän) mahalynda öýjügi doldurmak zerur;

b) şertnamanyň şertlerinden ugur alyp, öýjükde deklarirlenilýän harytlaryň iberilmeginiň şertleri barada şu aşakdaky maglumatlar görkezilýär:

öýjügiň birinji kiçi böleginde Ibermegiň şertleriniň klassifikatoryna laýyklykda harytlary ibermegiň şertiniň harply kody görkezilýär;

öýjügiň ikinji kiçi böleginde ibermegiň şertine laýyklykda, dünýä ýurtlarynyň döwlet klassifikatory boýunça geografik ýeriniň ýerleşýän ýurdunyň geografik ýeriň ady görkezilýär;

öýjügiň üçünji kiçi böleginde ibermegiň şertine laýyklykda, dünýä ýurtlarynyň döwlet klassifikatory boýunça geografik ýeriniň ýerleşýän ýurdunyň iki belgili harply kody görkezilýär;

19) 21-nji öýjük. «Serhetde aktiw ulag serişdesini kybaplamak we onuň bellige alnan ýurdy»

a) öýjükde Türkmenistanyň gümrük çägene gowşanda deklarirlenilýän harytlaryň ýerleşen ulag serişdesi (ulag serişdeleri) barada maglumatlary görkezmek zerur;

b) eger halkara daşalmasynda ulag serişdeleriniň düzümi ulanylan bolsa, onda beýleki ulag serişdesini (ulag serişdelerini) herekete getiren ulag serişdesi barada maglumatlary görkezmek zerur;

ç) öýjükde ulag serişdesi barada aşakdaky maglumatlar görkezilýär:

öýjügiň çep kiçi böleginde ulag serişdeleriň sany, şeýle hem aşakdakylar görkezilýär:

awtomobil ulagy arkaly daşalanda - ulag serişdeleriň bellige alnyş belgisi;

demir ýol ulagy arkaly daşalanda - demir ýol wagonlaryň (platformalaryň, sisternalaryň we şolara meňzeşleriň) belgileri;

deňiz (derýa) ulagy arkaly daşalanda - gäminiň ady;

howa ulagy arkaly daşalanda - gatnaw belgisi;

d) öýjügiň sag kiçi böleginde dünýä ýurtlarynyň döwlet klassifikatoryna laýyklykda, ulag serişdesiniň bellige alnan ýurdunyň, eger-de daşalmada ulag

serişdeleriniň düzümi ulanylan bolsa, onda beýleki ulag serişdesini (ulag serişdelerini) herekete getirýän ulag serişdesiniň bellige alnan ýurdunyň iki belgili harply kody görkezilýär;

e) eger harytlaryň deklarirlenilýän pursadynda ulag serişdesiniň bellige alnan ýurdy (ýurtlary) näbelli bolsa, öýjügiň sag kiçi böleginde iki sany nol («00») goýulýar;

ä) eger harytlar dürli ýurtlarda bellige alnan birnäçe ulag serişdeleri arkaly daşalýan bolsa, öýjügiň sag kiçi böleginde iki sany dokuz («DÜ») goýulýar;

f) harytlar demir ýol ulagy arkaly daşalanda öýjügiň sag kiçi bölegi doldurylmaýar;

20) 22-nji öýjük. «Walýuta we hasap boýunça umumy baha»

a) öýjügiň çep kiçi böleginde dünýä walýutalarynyň döwlet klassifikatoryna laýyklykda şertnamada (geleşikde) harytlaryň bahasy görkezilen walýutasynyň üç belgili harply koduny, ýa bolmasa muzdsuz geleşigi, birtaraplaýyn daşary ykdysady geleşik amala aşyrylanda ýa-da harytlar daşary ykdysady geleşigiň çäklerine girmeyän ýagdaýynda geçirilende düzülen täjirçilik we beýleki resminamalarda harytlaryň bahasynyň aňladylan walýutasynyň üç belgili harply koduny görkezmek zerur;

b) öýjügiň sag kiçi böleginde şu öýjügiň çep kiçi böleginde görkezilen walýutada esasy we goşmaça sahypalaryň 42-nji öýjüklerniň görkezilýän bahalaryň jemini görkezmek zerur;

21) 23-nji öýjük. «Walýutanyň hümmeti»

a) Türkmenistanyň kanunçylygynda başga hümmetiň ulanylmagy bellenilmedik bolsa, öýjükte Türkmenistanyň Merkezi banky tarapyndan daşary ýurt walýutasynyň (ÝGD-niň 22-nji öýjüginde kody görkezilen) milli walýuta ÝGD-niň kabul edilen senesindeki bellenen hümmeti görkezilýär;

b) eger ÝGD-niň 22-nji öýjüginin çep kiçi böleginde milli walýutanyň kody görkezilen bolsa, öýjükte 1-lik san belgisi görkezilýär;

22) 24-nji öýjük. «Geleşigiň häsiýeti»

Öýjügiň birinji we ikinji kiçi böleginde Geleşigiň häsiýetiniň klassifikatoryna laýyklykda geleşigiň häsiýetiniň iki belgili kody görkezilýär;

23) 25-nji öýjük. «Serhetde ulagyň görnüşi»

a) öýjügiň çep kiçi böleginde Ulaglaryň we harytlary ulagly daşamagyň görnüşleriniň klassifikatoryna laýyklykda, 21-nji öýjükte görkezilen, ulag serişdesiniň görnüşiniň iki belgili koduny goýmak zerur;

b) öýjügiň ikinji kiçi bölegi doldurylmaýar;

24) 26-njy öýjük. «Ýurduň içindäki ulagyň görnüşi»

a) öýjügiň çep kiçi böleginde Ulaglaryň we harytlary ulagly daşamagyň görnüşleriniň klassifikatoryna laýyklykda, 18-nji öýjükte görkezilen, ulag serişdesiniň görnüşiniň iki belgili koduny goýmak zerur;

b) öýjügiň sag kiçi bölegi doldurylmaýar;

25) 29-njy öýjük. «Giriş/çykyş edarasy»

a) öýjükte Gümrük edaralarynyň klassifikatoryna laýyklykda, harytlaryň Türkmenistanyň gümrük çägene gelen ýerinde ýerleşen gümrük edarasynyň kody görkezilýär;

b) deklarirlenilýän harytlar Türkmenistanyň gümrük çäGINE dürli geçiriş ýerleriniň üsti bilen getirilende, öýjükde Gümrük edaralarynyň klassifikatoryna laýyklykda, harytlaryň Türkmenistanyň gümrük çäGINE gelen ýerlerinde ýerleşen hemme gümrük edaralaryň kodlary görkezilýär;

26) 30-njy öýjük. «Harytlaryň ýerleşýän ýeri»

a) öýjükde ÝGD-niň berlen pursadynda deklarirlenilýän harytlaryň ýerleşýän ýeri barada maglumatlar görkezilýär;

b) eger harytlar wagtlaýyn saklanylýan amarda ýa-da gümrük ammarynda ýerleşýän bolsa, wagtlaýyn saklanylýan ammaryň ýa-da gümrük ammarynyň işini amala aşyrmaga ygtyýarnamanyň belgisi we berlen senesi görkezilýär;

ç) eger harytlar demir ýol ýa-da awtomobil ulagynda ýerleşýän bolsa (şol sanda, eger bu ulag serişdeleri wagtlaýyn saklanylýan ammaryň ýa-da gümrük ammarynyň çäginde ýerleşende) öýjükde:

eger harytlar demir ýolunda ýerleşen ulag serişdelerinde ýerleşýän bolsa, «d/ý» diýen ýazgy edilýär we «/» bölüji belgisinden soň demir ýol wagonlaryň (platformalaryň, sisternalaryň we şolara meňzeşleriň) belgileri goýulýar;

eger harytlar awtomobil ulagynda ýerleşýän bolsa, «awto» diýen ýazgy edilýär we «/» bölüji belgisinden soň awtomobil ulagynyň bellige alnyş belgisi goýulýar;

d) eger harytlaryň wagtlaýyn saklanylmagy alyjynyň ammarynda amala aşyrylýan bolsa, onda öýjükde «Alyjynyň ammary» diýen ýazgy edilýär we iş zolagyna şu ammaryň ýerleşýän ýeri girýän gümrük edarasynyň kody goýulýar;

e) galan ýagdaýlarda öýjükde ÝGD-niň berlen pursadynda deklarirlenilýän harytlaryň bolýan we barlanyp (gözden geçirilip) boljak gümrük gözegçiligi zolagynyň ýerleşýän ýeri (salgysy) görkezilýär;

ä) harytlar deslapdan deklarirlenende öýjükde harytlara gümrük barlagyny (gözden geçirmesini) geçirmek üçin harytlaryň gümrük edarasyna görkeziljek ýeri barada maglumatlar görkezilýär;

27) 31-nji öýjük. «Ýük orunlary we harytlaryň beýany»

a) öýjükde, gümrük we beýleki tölegleri hasaplamak we töledip almak hem-de gadaganlyklaryň we çäklendirmeleriň berjaý edilmegini üpjün etmek maksady bilen, gümrük maksatlary üçin harytlaryň kybaplanylmagyna we olaryň DYT HN boýunça bir dokuz belgili toparlara bölüniş koduna degişli edilmegine mümkinçilik berýän, deklarirlenilýän harytlar baradaky maglumatlary, şeýle hem ýük orunlary baradaky maglumatlary görkezmek zerur;

b) 1 belgide haryt nyşanlary, markalary, modelleri, artikullary, standartlary, we şolara meňzeş tehniki hem-de täjirçilik häsiýetleri baradaky maglumatlary, şeýle hem deklarirlenilýän harytlaryň mukdar we hil taýdan düzümi barada maglumatlary goşmak bilen, harydyň (söwda, täjirçilik ýa-da başga adaty) adyny we öndürijisini (şeýle maglumatlar bar bolan halatynda) görkezmek zerur;

ç) ýokarda sanalyp geçilen maglumatlara goşmaça 1 belgide aşakdakylary hem görkezmek zerur:

DYT HN-da ulanylýan esasy we goşmaça ölçeg birliginden tapawutly ölçeg birliklerindäki harytlaryň mukdar taýdan häsiýetlendirilmeleri, eger şu häsiýetlendirilmeler gümrük we beýleki tölegleri hasaplamak we töledip almak hem-de (ýa-da) gadaganlyklaryň we çäklendirmeleriň berjaý edilişini üpjün etmek üçin

zerur bolsa, ýa bolmasa harydyň has takyk kybaplanylmagyna mümkinçilik berýän bolsa;

döwürleýin, wagtlaýyn ýa-da doly ÝGD-edede - «GG.AA.ÝÝ-ýyldan GG.AA.ÝÝ-ýyla çenli ibermek» diýen ýazgy, şunda GG.AA.ÝÝ degişlilikde - harytlaryň iberilýän döwrüniň başlanýan we gutarýan güni, aýy we ýylynyň soňky iki sany. Harytlaryň iberilýän (goýberilýän) döwrüniň takyk senesini kesgitlemegiň mümkinçiligi bolmadyk halatynda - ibermek döwri senenama aýyna çenli takyklykda görkezilýär;

d) DYI HN-nyň 87.01, 87.02, 87.03, 87.04, 87.05 haryt pozisiýalarynda klassifisirlenen ulag serişdeleri deklarirlenen halatynda 1 belgide olaryň nowasynyň belgisi, hereketlendirijisiniň göwrümi, öndürilen ýyly we hereketlendirijisiniň görnüşi barada maglumat aşakdaky görnüşde görkezilýär:

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX/XXXX/XXXX/X

1 2 3 4

1-XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX – nowanyň belgisi;

2-XXXX – hereketlendirijiniň göwrümi;

3-XXXX – öndürilen ýyly;

4-X – hereketlendirijiniň görnüşi (tipi);

e) 2 belgide aşakdakylary görkezmek zerur:

gaby bolan harytlar üçin arasynda otur goýmak bilen, harydyň tutýan ýük orunlarynyň umumy mukdary (eger deklarirlenilýän harytlar ýük orunlarynyň hemme ýerini tutmaýan bolsa, onda ýaýyň içinde harytlaryň bölekleýin tutýan ýük orunlarynyň mukdary, «-» kese çyzygy goýmak bilen «ornuň bölegi» diýen ýazgy edilip görkezilýär), Ýüküň, gaplaryň we gaplama materiallarynyň görnüşleriniň klassifikatoryna laýyklykda harytlaryň gaplarynyň görnüşleriniň kodlary, «-» kese çyzygy goýmak bilen her görnüşi boýunça gaplaryň mukdaryny goýmak arkaly görkezilýär;

ulag serişdesiniň enjamlaşdyrylan gaplarda gapgarylyp, guýlup, üýşürilip gapsyz daşalýan harytlar üçin Ýüküň, gaplaryň we gaplama materiallarynyň görnüşleriniň klassifikatoryna laýyklykda ýüküň görnüşiniň kody görkezilýär;

ä) konteýnerlerde daşalýan ýükler üçin 3 belgide konteýnerleriň mukdaryny we olaryň belgilerini görkezmek zerur. Eger deklarirlenilýän harytlar konteýneri tutuş tutmaýan bolsa, belgiden soň «bölek» diýen ýazgy ýazylýar;

f) markalar bilen belgilenen goşmaça töleg bellenilen harytlar üçin 4 belgide goşmaça töleg markalarynyň seriýasyny, belgilerini we her seriýasy boýunça sanyny görkezmek zerur. Yzly-yzyna gelýän goşmaça töleg markalarynyň belgileri barada maglumatlar, arasynda kese çyzygy goýmak bilen degişli çägiň birinji we soňky belgilerini goýmak arkaly görkezilýär;

28) 32-nji öýjük. «Haryt №»

a) öýjügiň çep kiçi böleginde 31-nji öýjükde mälim edilýän deklarirlenilýän harydyň tertip belgisi görkezilýär;

b) öýjügiň sag kiçi bölegi doldurylmaýar;

29) 33-nji öýjük. «Harydyň kody»

a) öýjügiň birinji kiçi böleginde DYI HN-na laýyklykda aralarynda boş ýersiz harydyň dokuz belgili toparlara bölüniş kodunyň ilkinji sekizisini goýmak zerur.

b) öýjügiň ikinji kiçi böleginde üç sany san nyşanyny aralarynda boş ýersiz goýmak zerur:

san nyşanynyň birinjisi DYI HN-na laýyklykda harydyň dokuz belgili toparlara bölüniş kodunyň dokuzynjysyna degişli;

san nyşanynyň ikinjisi we üçünjisi, harydyň dokuz belgili toparlara bölüniş koduna birnäçe gümrük pajynyň möçberi bellenen halatynda gümrük pajyny awtomatlaşdyrylan usul bilen hasaplamak zerur bolanda, Türkmenistanyň Döwlet gümrük gullugynyň başlygynyň buýrugy bilen bellenen harydyň goşmaça kody hökmünde ulanylýar. Eger-de harydyň dokuz belgili toparlara bölüniş koduna bir möçber, ýa-da nol möçber bellenen bolsa, san nyşanynyň ikinjisine we üçünjisine iki sany nol (00) goýulýar;

ç) öýjügiň üçünji kiçi böleginde aşakdakylary goýmak zerur:

«E» harpyny (gadaganlyklaryň we çäklendirmeleriň ulanylmagyndan erkin), eger deklarirlenilýän harytlar DYI HN-nyň toparlara bölüniş kody we (ýa-da) ady boýunça Türkmenistanyň kanunçylygyna laýyklykda, ygtyýarlandyrmak görnüşinde gadaganlyklaryň we çäklendirmeleriň ulanylmagyna düşüp, emma özüniň häsiýetleri we (ýa-da) ulanylmagy boýunça şeýle çäreleriň ulanylmagyna degişli harytlara laýyk gelmeýän bolsa;

«I» harpyny (intellektual eýeçilik), eger deklarirlenilýän harytlarda intellektual eýeçilik obýektleriniň gümrük sanawyna girizilen intellektual eýeçilik obýektleriň alamatlary bar bolsa;

ýokarda görkezilen harplary, aralarynda boş ýersiz «EI» yzygiderlilikde, eger deklarirlenilýän harytlar degişli şertleri kanagatlandyryň bolsa;

30) 34-nji öýjük. «Gelip çykan ýurdunyň kody»

a) öýjügiň çep «a» kiçi böleginde dünýä ýurtlarynyň döwlet klassifikatoryna laýyklykda deklarirlenilýän harytlaryň gelip çykan ýurdunyň iki belgili harply koduny ýa-da eger, harytlara goýlan belgiler ýa-da berlen resminamalar harytlaryň anyk gelip çykan ýurduny görkezmän, harytlaryň ykdysady bileleşigiň ýa-da birleşigiň çäginde gelip çykandygy baradaky maglumaty özünde saklaýan bolsa, Ykdysady bileleşikleriň we birleşikleriň klassifikatoryna laýyklykda ykdysady bileleşigiň ýa-da birleşigiň harply koduny goýmak zerur.

b) eger harytlaryň gelip çykan ýurdy näbelli bolsa, iki sany nol («00») goýulýar;

ç) öýjügiň sag «b» kiçi bölegi doldurylmaýar;

31) 35-nji öýjük. «Brutto agramy (kg)»

a) öýjükdä, 31-nji öýjükdä degişli maglumatlary görkezilen harytlaryň «brutto» agramyny kilogramda görkezmek zerur: harytlaryň dolanyşyga goýberilmeginden öňki ýagdaýynyň üýtgemezligini üpjün etmek üçin olaryň gaplaryň hemme görnüşlerini öz içine alýan umumy agramyny, emma konteýnerleri we beýleki ulag enjamyny aýyrmak bilen;

b) eger harytlaryň umumy agramy bir kilogramdan köp bolsa, onda görkezilýän san bitin sana çenli tegelenýär;

32) 36-njy öýjük. «Preferensiýa»

öýjükdä Gümrük töleglerini tölemek boýunça ýenillikleriň klassifikatory

boýunça gümrük töleginiň her bir görnüşi boýunça degişli kody aşakdaky görnüşde görkezilýär:

$$\frac{XX}{1} - \frac{XX}{2} - \frac{XX}{3}, \text{ şu ýerde:}$$

1 - gümrük taýdan resmileşdirilmegi üçin gümrük ýygymlary boýunça;

2 - gümrük pajy boýunça;

3 - goşmaça töleg boýunça;

33) 37-nji öýjük. «Amal»

a) öýjügiň çep kiçi böleginde maglumatlar düzümi kody görnüşinde aşakdaky ýaly görkezilýär:

$$\frac{XX}{1} \quad \frac{XX}{2}, \text{ şu ýerde:}$$

1 - Gümrük düzgünleriniň klassifikatory boýunça mälim edilýän gümrük düzgüniniň kody (2 belgi);

2 - Gümrük düzgünleriniň klassifikatory boýunça ilki başdaky gümrük düzgüniniň kody (2 belgi), eger deklarirlenilýän harytlar ilki başda başga gümrük düzgünine ýerleşdirilen bolsa, galan ýagdaýlarda iki sany nol («00») goýulýar;

b) öýjügiň sag kiçi böleginde Harytlaryň geçirilmeginiň aýratynlyklarynyň klassifikatoryna laýyklykda deklarirlenilýän harytlaryň geçirilmeginiň aýratynlygynyň kody (3 belgi) görkezilýär;

34) 38-nji öýjük. «Netto agramy (kg)»

a) öýjükde deklarirlenilýän harytlaryň «netto» agramyny kilogramda görkezmek zerur:

gaply görnüşde geçirilýän harytlar üçin:

ilkinji daşlygyny hasaba almak bilen deklarirlenilýän harytlaryň agramyny, eger sarp edijilik häsiýetinden ugur alnyp şeýle gapda harytlar bölekleyin satuwa çykarylýan bolsa we harydy sarp etmekden öň onuň sarp edijilik häsiýetlerini bozman ilkinji daşlygyny harytdan aýryp bolmaýan bolsa;

galan ýagdaýlarda haýsy-da bolsa daşlygy hasaba alynmazdan deklarirlenilýän harytlaryň agramyny;

gapsyz (gapgarylyp, guýlup, üşürilip) geçirilýän harytlar üçin - harytlaryň umumy agramyny;

b) eger harytlaryň umumy agramy bir kilogramdan köp bolsa, onda görkezilýän san bitin sana çenli tegelenýär.

35) 39-njy öýjük. «Kwota»

a) eger Türkmenistanyň kanunçylygyna laýyklykda deklarirlenilýän harytlar babatda ygtyýarlandyrmak görnüşinde mukdar ýa-da nyrh çäklendirilmeleri bellenen bolsa, öýjügi doldurmak zerur;

b) öýjükde, kwotanyň galan bölegi kesgitlenilende deklarirlenilýän harytlaryň hasaba alynmaýandygyny göz önünde tutmak bilen, bölünip berlen kwotanyň bellenen ölçeg birliklerinde galan bölegi, şeýle hem alnan ygtyýarnama görä şeýle

ölçeg birlikleriniň gysga ady görkezilýär;

ç) deklarirlenilýän harytlar babatda ýokarda ady tutulan çäklendirmeler bellenilmedik bolsa, öýjük doldurylmaýar;

36) 40-njy öýjük. «Umumy deklarasiýa/Ilkibaşdaky resminama»

a) öýjükde, ÝGD-ni bermekden öň harytlar gümrük düzgünine ýa-da içerki gümrük üstaşyrynyň amalyndan başga gümrük amalyňa ýerleşdirilende Gümrük taýdan resmileşdirmek mahalynda ulanylýan resminamalaryň görnüşleriniň klassifikatoryna laýyklykda, gümrük edarasynyň kabul eden soňky gümrük resminamasynyň koduny we bellige alnyş belgisini, arasynda «/» bölüji belgisini goýmak arkaly öňki gümrük resminamasyndan (32-nji öýjük) bu harydyň tertip belgisini gökezmek zerur;

b) eger deklarirlenilýän harytlara ÝGD-niň berilmeginden öň ýokarda ady tutulan resminamalar düzülmedik bolsa, öýjük doldurylmaýar;

37) 41-nji öýjük. «Goşmaça ölçeg birlikleri»

öýjükde, eger DYI HN-na laýyklykda deklarirlenilýän harytlar babatda goşmaça ölçeg birlikleri ulanylýan bolsa, 31-nji öýjükde degişli maglumatlary görkezilen, harydyň DYI HN-nda ulanylýan ölçeg birliklerine laýyklykda, goşmaça ölçeg birliginiň koduny görkezmek zerur. Soňra, goşmaça ölçeg birligindäki mukdaryny görkezmek zerur;

38) 42-nji öýjük. «Harydyň bahasy»

a) öýjükde hak almak esasyda daşary ykdysady geleşiginiň (ylalaşygynyň) şertlerine laýyklykda hakykatda tölenen ýa-da tölenilmäge degişli bolan ýa-da beýleki garşylyklaýyn berliş görnüşinde öwezi dolunýan harydyň bahasy görkezilýär;

b) öýjükde, muzdsuz şertnamanyň, birtaraplaýyn daşary ykdysady geleşiginiň hasabyna ýa-da daşary ykdysady geleşigiň çäklerine girmeyän ýagdaýynda geçirilýän haryt deklarirlenen halatynda, muzdsuz şertnama, birtaraplaýyn daşary ykdysady geleşigi esasynda ýa-da harytlar daşary ykdysady geleşigiň çäklerine girmeyän ýagdaýynda geçirilende düzülen, täjirçilik we beýleki resminamalarda getirilen harydyň bahasyny görkezmek zerurdyr;

ç) harydyň bahasy 22-nji öýjükde görkezilen walýutada, tegelemegiň kadalary boýunça oturdan soň ikinji belgä çenli takyklyk bilen tegelemek arkaly görkezilýär;

39) 43-nji öýjük. «BKU kody»

öýjügiň çep kiçi böleginde Gümrük bahasyny kesgitlemegiň usullarynyň klassifikatoryna laýyklykda, deklarirlenilýän harytlaryň gümrük bahasyny kesgitlemegiň usulynyň koduny görkezmek zerur;

40) 44-nji öýjük. «Goşmaça maglumat/Berilýän resminamalar»

a) öýjükde ÝGD-niň 31-nji öýjüginde görkezilen her bir haryt barada mälüm edilen maglumatlary tassyklaýan, gümrük edarasyna ÝGD-e bilen bilelikde berilýän resminamalar barada maglumatlary we goşmaça maglumatlary görkezmek zerur;

b) her bir resminama barada maglumatlar we goşmaça maglumatlar täze setirden, Gümrük taýdan resmileşdirmek mahalynda ulanylýan resminamalaryň görnüşleriniň klassifikatoryna laýyklykda onuň koduny goýmak bilen görkezilýär;

ç) eger şu öýjükde ÝGD-e bilen bir wagtda has giç möhlete degişli maglumatlary beýan ediljek, aýratyn resminamalaryň berilmegi barada ýüztutma berilýän bolsa,

onda degişli tertip belgisinde ýetmeýän resminamalary we (ýa-da) maglumatlary bermek baradaky deklarantyň borjy barada bellikleriň, olaryň beriljek senesi goýlup, «_____ çenli bermäge borçlanýaryn» diýen ýazgy görnüşinde, goýulmagy zerur;

d) öýjüge aşakdaky maglumatlary girizmek zerur:

deklarirlenilýän harytlar babatda Türkmenistanyň kanunçylygyna laýyklykda bellenen gadaganlyklaryň we çäklendirmeleriň berjaý edilişini, şeýle hem weterinariýa, fitosanitariýa we döwlet gözegçiliginiň beýleki görnüşleriniň geçirilendigini tassyklaýan resminamanyň (ygtyýarnamalaryň, rugsatnamalaryň, güwänamalaryň we beýleki resminamalaryň) belgisi, berlen senesi we hereket edýän möhleti;

halkara daşalmasyň ýa-da içerki gümrük üstaşyrynyň amalyny ulanmak bilen gümrük gözegçiligi astynda daşalmagyň amala aşyrylmagyna esas bolan, ulag (daşaýyş) resminamasynyň (şol sanda Halkara Ýol Daşamalary kitapçasynyň) belgisi we (senesi bolan mahalynda) senesi, eger deklarirlenilýän harytlar babatda olaryň mälim edilýän gümrük düzgünine ýerleşdirilmeginden ýa-da ilki başda mälim edilen gümrük düzgüniniň hereketiniň tamamlanmagyndan öň halkara daşalmasy amala aşyrylan bolsa ýa-da harytlar içerki gümrük üstaşyrynyň amaly boýunça daşalan bolsa, şeýle hem ÜD-niň bellige alnyş belgisi ýa-da ÜD-e hökmünde ulanylan beýleki resminamalaryň bellige alnyş belgisi;

deklarirlenilýän harytlara degişli bolan, şertnamanyň belgisi we baglaşylan senesi, onuň Türkmenistanyň Döwlet haryt-çig mal biržasynda bellige alnyş belgisi we senesi, şeýle hem şertnama goşmaçalaryň (ylalaşyklaryň) belgileri we seneleri;

«Şertnamasyz» diýlen ýazgysy, eger birtaraplaýyn daşary ykdysady geleşigi boýunça ýa-da hiç bir geleşik amala aşyrylmazdan, harytlar Türkmenistanyň gümrük çäğine getirilen (Türkmenistanyň gümrük çäginde alnyp gidilýän) bolsa, ýa bolmasa birtaraplaýyn daşary ykdysady geleşigi boýunça ýa-da hiç bir geleşik amala aşyrylmazdan ilki başda mälim edilen gümrük düzgünü üýtgände ýa-da onuň hereketi tamamlananda harytlar erkin dolanyşyga goýberilýän bolsa;

harytlar üçin tölegi tölemegiň we (ýa-da) harytlary ýükläp ibermegiň hasabynyň ýa-da deklarantda bolan başga täjirçilik resminamasynyň belgisi we senesi, şeýle hem harytlara eýelik etmäge, olary peýdalanmaga we (ýa-da) harytlara ygtyýarlyk etmäge hukugy tassyklaýan resminamanyň belgisi we senesi;

harytlary DYI HN boýunça toparlara bölmek baradaky gümrük edarasynyň çözgüdiniň belgisi we berlen senesi, eger şeýle çözgüt deklarantda bar bolsa;

harydyň gelip çykyşy hakynda güwänamanyň belgisi we berlen senesi, eger Türkmenistanyň Gümrük kodeksiniň 19-njy maddasyna laýyklykda, harytlaryň gelip çykan ýurduny tassyklaýan, harydyň gelip çykyşy hakynda güwänama görnüşinde resminamanyň berilmegi talap edilýän bolsa;

gümrük töleglerini tölemek boýunça ýenillikleriň ýa-da aýratynlyklaryň bardygyny tassyklaýan resminamanyň belgisi we senesi;

gümrük tölegleriniň tölenilmeginiň üpjün edilendigini tassyk edýän resminamanyň belgisi we berlen senesi, eger harytlaryň goýberilmegi gümrük tölegleriniň tölenilmeginiň üpjün edilmegi esasynda amala aşyrylýan bolsa;

goşmaça töleg markalarynyň alnandygy baradaky resminamanyň belgisi we senesi;

harytlar gümrük çäginde gaýtadan işlemegiň gümrük düzgünine ýa-da erkin dolanyşyk üçin gaýtadan işlemegiň gümrük düzgünine ýerleşdirilende, şeýle hem gaýtadan işlemegiň önümleri, gaýtadan işlemegiň galyndylary we harytlaryň galyndylary deklarirlenilende ýa-da gümrük çäginin daşynda gaýtadan işlemegiň gümrük düzgünine ýerleşdirilen harytlaryň, gümrük çägene getirilýän (getirilen) gaýtadan işlemegiň önümleri deklarirlenilende harytlary gaýtadan işlemäge berlen degişli rugsadynyň belgisi görkezilýär;

harytlar gümrük çäginin daşynda gaýtadan işlemegiň gümrük düzgüninde ýerleşdirilende ýa-da Türkmenistanyň gümrük çäginde alnyp gidilýän, gümrük çäginde gaýtadan işlemegiň gümrük düzgünine ýerleşdirilen gaýtadan işlemegiň önümleri, gaýtadan işlemegiň galyndylary we harytlaryň galyndylary deklarirlenilende ýa-da erkin dolanyşyk üçin gaýtadan işlemegiň gümrük düzgünine ýerleşdirilen gaýtadan işlemegiň galyndylary, harytlaryň galyndylary deklarirlenilende harytlary gaýtadan işlemäge berlen degişli rugsadynyň belgisi görkezilýär;

wagvlaýyn getirmek ýa-da wagvlaýyn alyp gitmek gümrük düzgünlerinde harytlar ýerleşdirilen mahalynda - wagvlaýyn getirmegiň ýa-da wagvlaýyn alyp gitmegiň mälüm edilýän möhleti (GG.AA.ÝÝ - gün, aý we ýylynyň soňky iki sany) we «/» bölüji belgisinden soň «1» san, eger wagvlaýyn getirmegiň (wagvlaýyn alyp gitmegiň) möhleti bir ýyldan az bolsa, ýa-da «2» san, eger wagvlaýyn getirmegiň (wagvlaýyn alyp gitmegiň) möhleti bir ýyl we ondan köp bolsa;

wagvlaýyn getirmek ýa-da wagvlaýyn alyp gitmek gümrük düzgüniniň hereketi degişlilikde reeksport ýa-da reimport gümrük düzgünü bilen tamamlananda - «1» san, eger ilki başda mälüm edilen wagvlaýyn getirmegiň (wagvlaýyn alyp gitmegiň) möhleti bir ýyldan az bolsa, ýa-da «2» san, eger ilki başda mälüm edilen wagvlaýyn getirmegiň (wagvlaýyn alyp gitmegiň) möhleti bir ýyl we ondan köp bolsa;

ÝGD-e bilen bir wagtda berilýän beýleki resminamalaryň belgileri we düzülen seneleri, eger harytlary mälüm edilýän gümrük düzgünine ýerleşdirmek hakynda çözgüdi kabul etmek üçin şolar ýaly resminamalaryň kadalaşdyryjy hukuk namalaryna laýyklykda berilmegi zerur bolsa;

e) öýjügiň «GM kody» kiçi bölegi doldurylmaýar;

41) 45-nji öýjük. «Gümrük bahasy»

a) öýjükde deklarirlenilýän harytlaryň Türkmenistanyň kanunçylygyna laýyklykda kesgitlenilýän, gümrük bahasy (tegelemegiň kadalary boýunça oturdan soň ikinji belgä çenli takyklyk bilen tegelemek arkaly) Türkmenistanyň milli walýutasynda görkezilýär;

b) eger bir ÝGD-edede birnäçe harytlar barada maglumatlar görkezilýän halatynda, olaryň eltilmegi boýunça, harytlaryň bahasyna girizilmedik, çykdaýylar berlen resminamalarda umumy möçber görnüşinde görkezilen bolsa, onda her harydyň gümrük bahasy kesgitlenenilende olaryň eltilmegi boýunça çykdaýylaryň möçberi deklarirlenilýän harytlaryň bahalaryna proporsional hasaba alynmaly, eger Türkmenistanyň gümrük kanunçylygynda başgaça göz önünde tutulmadyk bolsa;

42) 46-njy öýjük. «Statistiki bahasy»

a) öýjükde gümrük statistikasynyň maksatlary üçin deklarirlenilýän harytlaryň statistiki bahasyny görkezmek zerur;

b) statistiki bahasy, 45-nji öýjükde görkezilen, deklarirlenilýän harytlaryň gümrük bahasyny gaýtadan ABŞ-nyň dollaryna hasaplamak ýoly arkaly alynýar, ol mümkin boldugyça CIF - Türkmenistanyň porty ýa-da CIP - barmaly ýeri Türkmenistanyň serhedinde nyrh binýatlaryna getirilen bolmaly.

ç) harydyň gümrük bahasy ABŞ-nyň dollaryna gaýtadan hasaplananda ABŞ-nyň dollarynyň Türkmenistanyň milli walýutasyna Türkmenistanyň Merkezi banky tarapyndan ÝGD-niň kabul edilen senesindäki bellenilen hümmeti boýunça ulanylýar;

d) statistiki bahasyny tegelemegiň kadalary boýunça oturdan soň ikinji belgä çenli takyklyk bilen tegelemek arkaly, bölüji belgiler we (ýa-da) boş ýerler goýulman görkezilýär;

43) 47-nji öýjük. «Tölegleriň hasaplanylyşy»

a) öýjükde töledip alynmagy gümrük edaralarynyň üstüne ýüklenilen gümrük we beýleki tölegleriň hasaplanylyşy, şeýle hem olaryň tölenilmeginiň usuly barada maglumatlary görkezmek zerur;

b) gümrük we beýleki tölegleriň hasaplanylyşy tölegiň her bir görnüşini boýunça aýratynlykda amala aşyrylýar.

ç) öýjükde hemme sütünler doldurylýar, şonda maglumatlar boş ýersiz girizilýär;

d) «Görnüşini» atly sütünde Töledip alynmagy gümrük edaralarynyň üstüne ýüklenilen gümrük we beýleki tölegleriň görnüşleriniň klassifikatoryna laýyklykda tölegiň görnüşiniň kody goýulýar;

e) «Hasaplamagyň esasy» atly sütünde Türkmenistanyň kanunçylygyna laýyklykda kesgitlenilýän, tölegi hasaplamak üçin töleg salynýan binýat görkezilýär.

ä) «Möçberi» atly sütünde tölegiň bellenen möçberi görkezilýär;

f) «Jemi» atly sütünde tegelemegiň kadalaryna laýyklykda oturdan soň ikinji belgä çenli takyklyk bilen tegelenen, tölegiň hasaplanan pul möçberi Türkmenistanyň milli walýutasynda görkezilýär;

g) «TU» (tölemegiň usuly) atly sütünde töledip alynmagy gümrük edaralarynyň üstüne ýüklenilen gümrük we beýleki tölegleri tölemegiň usullarynyň klassifikatoryna laýyklykda iki belgili harply kody goýulýar;

44) 48-nji öýjük. «Tölegleri tölemegi yza süýşürme»

a) öýjük, eger deklarantyň (ýa-da gümrük dellalynyň) gümrük töleglerini tölemegi yza süýşürmek üçin ýa-da gümrük we beýleki tölegleri tutup almak üçin ýeterlik pul möçberli hasaplaşyk hasaby bar bolsa doldurylýar;

b) öýjükde degişli gümrük edarasynyň kody we «/» bölüji belgisinden soň, deklarirlenilýän harytlar babatda gümrük töleglerini tölemegi yza süýşürmäge, möhletlere bölüp tölemäge rugsat berlen ýa-da ýeterlik pul möçberli önünden geçirilen tölegleri bolan deklarantyň (ýa-da gümrük dellalynyň) hususy salgyt belgisi görkezilýär;

45) 49-njy öýjük. «Ammar barada maglumat»

harytlar gümrük ammary gümrük düzgünine ýerleşdirilende ýa-da bu düzgün tamamlananda gümrük ammarynyň kody görkezilýär;

46) 54-nji öýjük. «Ýeri we senesi»

a) 1 belgide 14-nji öýjükde görkezilen – ÝGD-ni dolduran şahsyň işgäriniň familiýasy, ady, atasynyň ady görkezilýär;

b) ÝGD-e gümrük dellaly tarapyndan doldurylanda 2 belgide gümrük dellalynyň (wekiliniň) deklarant bilen baglaşan şertnamasynyň belgisi we baglaşylan senesi görkezilýär;

ç) her esasy sahypanyň 54-nji öýjüginde we her goşmaça sahypada öýjükleriň aşagyndaky setirde ÝGD-eni dolduran şahsyň işgäri ÝGD-edä mälüm edilen maglumatlary öz goly bilen, Türkmenistanyň kanunçylygyna laýyklykda ÝGD-ni düzen şahsyň möhüri bolmaly bolsa, möhürini (ÝGD-e gümrük dellaly tarapyndan doldurylanda gümrük dellalynyň möhürini) goýmak arkaly tassyklamalydyr.

IV bab. Türkmenistanyň gümrük çäginde alnyp gidilýän harytlar deklarirlenilende ÝGD-ni doldurmagyň kadalary

20. Şu kadalarda aşakdaky ýagdaýlarda ÝGD-e doldurylanda ulanylýar:

1) aşakdaky gümrük düzgünlerine ýerleşdirilýän harytlara:

a) eksport;

b) reeksport;

ç) gümrük çäginde daşynda gaýtadan işlemek;

d) gümrük ammary (türkmen harytlaryna degişlilikde);

e) erkin gümrük zolagy (erkin ammar) (türkmen harytlaryna degişlilikde);

ä) wagtlaýyn alyp gitmek;

f) paçsyz söwda (türkmen harytlaryna degişlilikde);

2) Türkmenistanyň Gümrük kodeksiniň 210-njy maddasynyň 2-nji bendine laýyklykda bellenen ýörite gümrük düzgünine laýyklykda, Türkmenistanyň gümrük çäginde alnyp gidilýän hem-de tebigy heläkçilikleriň we başga adatdan daşary ýagdaýlaryň netijeleriniň önüni almak we ýok etmek üçin niýetlenen türkmen we daşary ýurt harytlaryna, şol sanda adatdan daşary ýagdaýlaryň netijesinde heläkçilik çeken adamlara mugt paýlamak üçin niýetlenen harytlar we awariýa-halas ediş we beýleki gaýragoýulmasyz işleriň geçirilmegi üçin hem-de awariýa-halas ediş birlikleriniň iş ukyplylygy üçin zerur bolan harytlar;

3) Türkmenistanyň Gümrük kodeksiniň 210-njy maddasynyň 1-nji bendine laýyklykda bellenen ýörite gümrük düzgünine laýyklykda, Türkmenistanyň gümrük çäginde alnyp gidilýän hem-de ilçihanalaryň, konsullyklaryň, halkara guramalarynyň ýanyndaky wekilhanalaryň hem-de Türkmenistanyň daşary ýurtlardaky başga resmi wekilhanalarynyň işini üpjün etmek üçin niýetlenen türkmen we daşary ýurt harytlaryna;

4) Türkmenistanyň gümrük kanunçylygy bilen bellenen başga ýagdaýlarda.

21. Deklarant ýa-da gümrük dellaly tarapyndan ÝGD-niň aşakdaky öýjükleri doldurylýar: 1, 2, 3, 5, 6, 7, 8, 9, 11, 12, 13, 14, 15, 15a 16, 17, 17 (a; b), 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 54.

22. ÝGD-niň indiki öýjükleri: 3, 4, 5, 6, 7, 11, 12, 13, 14, 16, 19, 22, 23, 24, 25, 26, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 44, 45, 47, 48, 54 şu Tertibiň III bölümünde göz önünde tutulan ÝGD-ni doldurmagyň kadalaryna laýyklykda doldurylýar.

23. Deklarant ýa-da gümrük dellaly tarapyndan 1, 2, 8, 9, 17, 17 (a; b), 18, 20,

21, 28, 29 we 46-njy öýjükler aşakdaky kadalara laýyklykda doldurylýar:

1) 1-nji öýjük. «Deklarasiýa»

a) öýjügiň birinji kiçi böleginde «EK» harplaryny goýmak zerur. Öýjügiň ikinji kiçi böleginde Gümrük düzgünleriniň klassifikatory boýunça mälum edilýän gümrük düzgüniniň iki belgili koduny goýmak zerur;

b) öýjügiň üçünji kiçi böleginde Harytlaryň deklarirlenilmeginiň aýratynlyklarynyň klassifikatoryna laýyklykda harytlaryň deklarirlenilmeginiň aýratynlygynyň harply kody goýulýar;

2) 2-nji öýjük. «Iberiji/Eksport ediji»

a) öýjüge ulag (daşawyş) resminamasynyň degişli öýjüginde haryt iberiji barada maglumatlary geçirmek zerur: onuň guramaçylyk-hukuk görnüşini görkezmek bilen, ady we ýerleşýän ýeri (fiziki şahs üçin - familiýasy, ady, atasynyň ady we salgysy);

b) goşmaça sahypanyň «2 Iberiji/Eksport ediji 8 Alyjy» öýjüginde ulag (daşawyş) resminamasynyň degişli öýjüginde harytlaryň iberijisi barada maglumatlary - onuň adyny (fiziki şahsyň familiýasyny, adyny, atasynyň adyny) geçirmek zerur;

ç) harytlary iberiji barada aşakdaky maglumatlar öýjüge goşmaça girizilýär:

öýjügiň ýokarky böleginde «№» belgisinden soň Türkmenistanyň kanunçylygyna laýyklykda iberijä berlen HSB goýulýar;

öýjügiň aşaky böleginde Türkmenistanyň kanunçylygyna laýyklykda iberijä berlen HSUK kody, DEIDK kody we EGDK kody görkezilýär, eger iberiji fiziki şahs, şol sanda Türkmenistanyň çäginde hususy telekeçi hökmünde bellige alnan şahs bolup durýan bolsa, fiziki şahsyň şahsyýetini tassyklaýan resminama barada maglumatlar goşmaça (ýokarda görkezilen maglumatlaryň arasynda «/» bölüji belgisini goýmak bilen) görkezilýär;

d) eger ilkibaşda mälum edilen gümrük düzgüni üýtgände deklarirlenilýän harytlar babatda halkara daşalmasy amala aşyrylmadyk bolsa, iberiji barada maglumatlar harytlaryň Türkmenistanyň gümrük çäginde alnyp gidilmegine esas bolan ilkibaşdaky ÝGD-den alnyp görkezilýär;

3) 8-nji öýjük. «Alyjy»

a) öýjüge ulag (daşawyş) resminamasynyň degişli öýjüginde harytlaryň alyjysy barada maglumatlary geçirmek zerur: onuň guramaçylyk-hukuk görnüşini görkezmek bilen, ady hem-de dünýä ýurtlarynyň döwlet klassifikatoryna laýyklykda, alyjynyň ýerleşýän ýeriniň ýurdunyň gysga adyny goşmak bilen ýerleşýän ýeri (fiziki şahs üçin - familiýasy, ady, atasynyň ady we salgysy);

b) eger harytlaryň daşalmagy (harytlaryň bir ulag serişdesinden başgasyna düşürilip ýüklenilmegi bilen) birnäçe görnüşli ulagyň ýa-da ulag serişdeleriniň ulanylmagy arkaly amala aşyrylýan bolsa we harytlaryň halkara daşalmagynyň şertnamasynyň baglaşylandygyny tassyklamak maksady bilen düzülýän soňky ulag (daşawyş) resminamasyny deklarant ÝGD-niň berilýän pursadynda berip bilmeýän bolsa, daşary ykdysady geleşigine gatnaşýan daşary ýurtly şahs barada maglumatlar «Hyzmatdaş» ýazgysynyň goşulmagy bilen görkezilýär;

ç) eger ilkibaşda mälum edilen gümrük düzgüni üýtgände deklarirlenilýän harytlar Türkmenistanyň gümrük serhedinden geçirilmeýän bolsa, Türkmenistanyň

gümrük çägininiň daşynda eýeçiligine we (ýa-da) peýdalanylmagyna geçirilýän şahs barada maglumatlar öýjükde görkezilýär;

4) 9-njy öýjük. «Maliýe taýdan düzgünleşdirilmäge jogapkär şahs»

a) öýjükde aşakdaky şahslaryň biri barada maglumatlary görkezmek zerur:

harytlaryň Türkmenistanyň gümrük çäginde alnyp gidilmegine ýa-da ilkibaşda mälim edilen gümrük düzgüniniň (şol sanda ilkibaşda alnyp gidilen harytlar babatda) üýtgemegine ýa-da onuň hereketiniň tamamlanmagyna esas bolan, daşary ykdysady geleşik amala aşyrylanda satyn almak-satmak (alyş-çalyş) şertnamasyny ýa-da başga şertnamany baglaşan Türkmenistanyň şahsy barada (ýa-da onuň adyndan ýa bolmasa onuň tabşyrygy boýunça şu şertnama baglaşylan);

eger deklarirlenilýän harytlar, birtaraplaýyn daşary ykdysady geleşigiň çäklerinde ýa-da hiç-hili geleşik baglaşmazdan, ýa-da diňe daşary ýurtly şahslaryň arasynda baglaşylan geleşik boýunça, Türkmenistanyň gümrük çäginde alnyp gidilýän bolsa, ÝGD-niň berilýän pursadynda deklarirlenilýän harytlaryň eýesi ýa-da eýelik edýän şahs barada;

b) şunda guramaçylyk-hukuk görnüşini görkezmek bilen şahsyň adyny we ýerleşýän ýerini (fiziki şahs üçin - familiýasyny, adyny, atasynyň adyny we salgysyny) görkezmek zerur;

ç) ýokarda görkezilen şahs barada aşakdaky maglumatlar öýjüğe goşmaça girizilýär:

öýjügiň ýokarky böleginde «№» belgisinden soň Türkmenistanyň kanunçylygyna laýyklykda şahsa berlen HSB goýulýar;

öýjügiň aşaky böleginde Türkmenistanyň kanunçylygyna laýyklykda şahsa berlen HSUK kody, DEIDK kody we EGDK kody görkezilýär, eger şahs fiziki şahs, şol sanda Türkmenistanyň çäginde hususy telekeçi hökmünde bellige alnan şahs bolup durýan bolsa, fiziki şahsyň şahsyýetini tassyklaýan resminama barada maglumatlar goşmaça (ýokarda görkezilen maglumatlaryň arasynda «/» bölüji belgisini goýmak bilen) görkezilýär;

5) 17-nji öýjük. «Barmaly ýurdy»

a) öýjükde, ÝGD-niň berilýän gününde barmaly ýurdy hökmünde belli bolan, harytlaryň sarp ediljek, peýdalanyljak ýa-da geljekki gaýtadan işlenmegine sezewar ediljek ýurdunyň dünýä ýurtlarynyň döwlet klassifikatoryna laýyklykda gysga adyny görkezmek zerur;

b) eger şonuň ýaly ýurt belli bolmasa, onda, harytlaryň soňky eltilmeli, deklarirlenilýän pursadynda belli bolan, ýurduň gysga ady görkezilýär;

ç) barmaly ýurdy barada hiç-hili maglumatlaryň bolmadyk halatynda öýjükde «Näbelli» diýip görkezilýär;

6) 17-nji öýjük (a; b). «Barmaly ýurdunyň kody»

a) öýjügiň çep «a» kiçi böleginde ÝGD-niň berilýän gününde barmaly ýurdy hökmünde belli bolan, harytlaryň sarp ediljek, peýdalanyljak ýa-da geljekki gaýtadan işlenmegine sezewar ediljek ýurduň dünýä ýurtlarynyň döwlet klassifikatoryna laýyklykda iki belgili harply koduny görkezmek zerur;

b) eger şonuň ýaly ýurt belli bolmasa, onda, harytlaryň soňky eltilmeli, deklarirlenilýän pursadynda belli bolan, ýurduň iki belgili harply kody görkezilýär;

ç) eger ÝGD-niň 17-nji öýjüginde «Näbelli» diýlip görkezilen bolsa, onda

öýjügiň «a» kiçi böleginde iki sany nol «00» görkezilýär;

d) öýjügiň sag «b» kiçi bölegi doldurylmaýar;

7) 18-nji öýjük. «Iberilende/gowşanda ulag serişdesini kybaplamak we onuň bellige alnan ýurdy»

a) eger harytlaryň deklarirlenilmegi olaryň Türkmenistanyň gümrük çäginde gidýän ýerinden başga ýerde amala aşyrylýan bolsa öýjük doldurylýar;

b) öýjükde deklarirlenilýän harytlary Türkmenistanyň gümrük çäginde gidýän ýerine çenli daşamak maksady bilen, olaryň ýüklenen (ýükleniljek) ulag serişdeleri barada maglumatlary görkezmek zerur;

ç) eger harytlar daşalanda ulag serişdeleriniň düzümi ulanylan (ulanyljak) bolsa, onda beýleki ulag serişdesini (ulag serişdelerini) herekete getiren ulag serişdesi barada maglumatlary görkezmek zerur;

d) öýjükde ulag serişdesi barada aşakdaky maglumatlar görkezilýär:

öýjügiň çep kiçi böleginde ulag serişdeleriniň sany, şeýle hem aşakdakylar görkezilýär:

awtomobil ulagy arkaly daşalanda - ulag serişdeleriniň (eger harytlar awtoulag serişdeleriniň düzümi arkaly daşalanda, hemme ulag serişdeleriniň) bellige alnyş belgileri;

demir ýol ulagy arkaly daşalanda - demir ýol wagonlarynyň (platformalaryň, sisternalaryň we şolara meňzeşleriň) belgileri;

deňiz (derýa) ulagy arkaly daşalanda - gämileriň atlary;

howa ulagy arkaly daşalanda - gatnaw belgileri;

öýjügiň sag kiçi böleginde dünýä ýurtlarynyň döwlet klassifikatoryna laýyklykda, ulag serişdesiniň bellige alnan ýurdunyň, eger-de daşalmada ulag serişdeleriniň düzümi ulanylan bolsa, onda beýleki ulag serişdesini (ulag serişdelerini) herekete getirýän ulag serişdesiniň bellige alnan ýurdunyň iki belgili harply kody görkezilýär;

e) eger harytlaryň deklarirlenilýän pursadynda ulag serişdesiniň (ulag serişdeleriň) bellige alnan ýurdy (ýurtlary) näbelli bolsa, öýjügiň sag kiçi böleginde iki sany nol («00») goýulýar;

ä) eger harytlar dürli ýurtlarda bellige alnan birnäçe ulag serişdeleri arkaly daşalýan bolsa, öýjügiň sag kiçi böleginde iki sany dokuz («99») goýulýar;

f) harytlar demir ýol ulagy arkaly daşalanda öýjügiň sag kiçi bölegi doldurylmaýar;

8) 20-nji öýjük. «Ibermegiň şertleri»

a) eger daşary ykdysady geleşik amala aşyrylanda baglaşylan şertnama boýunça borçlaryň ýerine ýetirilmeginiň hasabyna deklarirlenilýän harytlar Türkmenistanyň gümrük çäginde alnyp gedilende ýa-da ön alnyp gidilen harytlar babatda ilkinjyda mälim edilen gümrük düzgüni üýtgände ýa-da onuň hereketi tamamlananda öýjügi doldurmak zerur;

b) şertnamanyň şertlerinden ugur alyp, öýjükde deklarirlenilýän harytlaryň iberilmeginiň şertleri barada şu aşakdaky maglumatlar görkezilýär:

öýjügiň birinji kiçi böleginde Ibermegiň şertleriniň klassifikatoryna laýyklykda harytlary ibermegiň şertiniň harply kody görkezilýär;

öýjügiň ikinji kiçi böleginde ibermegiň şertine laýyklykda, dünýä ýurtlarynyň

döwlet klassifikatory boýunça geografik ýeriniň ýerleşýän ýurdunyň geografik ýeriniň ady görkezilýär;

öýjügiň üçünji kiçi böleginde ibermegiň şertine laýyklykda, dünýä ýurtlarynyň döwlet klassifikatory boýunça geografik ýeriniň ýerleşýän ýurdunyň iki belgili harply kody görkezilýär;

9) 21-nji öýjük. «Serhetde aktiw ulag serişdesini kybaplamak we onuň bellige alnan ýurdy»

a) öýjükde deklarirlenilýän harytlar Türkmenistanyň gümrük çäginde gidende ýerleşen (ýerleşjek) ulag serişdeleri barada maglumatlary görkezmek zerur;

b) eger harytlar Türkmenistanyň gümrük çäginde gidende ulag serişdeleriniň düzümi ulanylan (ulanyljak) bolsa, onda başga ulag serişdesini (ulag serişdelerini) herekete getiren ulag serişdesi barada maglumatlary görkezmek zerur;

ç) öýjükde ulag serişdesi barada aşakdaky maglumatlar görkezilýär:

öýjügiň çep kiçi böleginde ulag serişdeleriň sany, şeýle hem aşakdakylar görkezilýär:

awtomobil ulagy arkaly daşalanda - ulag serişdeleriniň bellige alnyş belgisi;

demir ýol ulagy arkaly daşalanda - demir ýol wagonlarynyň (platformalaryň, sisternalaryň we şolara meňzeşleriň) belgileri;

deňiz (derýa) ulagy arkaly daşalanda - gäminiň ady;

howa ulagy arkaly daşalanda - gatnaw belgisi;

öýjügiň sag kiçi böleginde dünýä ýurtlarynyň döwlet klassifikatoryna laýyklykda, ulag serişdesiniň bellige alnan ýurdunyň, eger-de harytlar gidende ulag serişdeleriniň düzümi ulanylan (ulanyljak) bolsa, onda başga ulag serişdesini (ulag serişdelerini) herekete getirýän ulag serişdesiniň bellige alnan ýurdunyň iki belgili harply kody görkezilýär;

d) eger harytlar Türkmenistanyň gümrük çäginde gidende olaryň başga ulag serişdesine düşürilip ýüklenilmegi amala aşyryljak bolsa we deklarant ýokarda ady agzalan ulag serişdeleri barada zerur maglumatlary (resminamalaýyn tassyklamak bilen) berip bilmeýän bolsa, onda öýjükde Ulaglaryň we harytlary ulagly daşamagyň görnüşleriniň klassifikatoryna laýyklykda harytlaryň Türkmenistanyň gümrük çäginde gidýän ýerinde ýerleşjek ulagyň görnüşiniň (görnüşleriniň) ady görkezilýär;

ä) eger harytlar deklarirlenilýän pursadynda ulag serişdesiniň bellige alnan ýurdy (ýurtlary) näbelli bolsa, öýjügiň sag kiçi böleginde iki sany nol («00») goýulýar;

f) harytlar demir ýol ulagy arkaly daşalanda öýjügiň sag kiçi bölegi doldurylmaýar;

g) eger harytlar dürli ýurtlarda bellige alnan birnäçe ulag serişdeleri arkaly daşalýan (daşaljak) bolsa, öýjügiň sag kiçi böleginde iki sany dokuz («99») goýulýar;

10) 28-nji öýjük. «Maliýe we bank maglumatlary»

harytlar hak almak şertnamalary boýunça geçirilende öýjügiň ýokarky setirinde bank tassyknamasynyň (geleşik pasportynyň) belgisi we berlen senesi görkezilýär;

11) 29-njy öýjük. «Giriş/çykyş edarasy»

a) öýjükde Gümrük edaralarynyň klassifikatoryna laýyklykda, deklarirlenilýän

pursadynda belli bolan, harytlaryň Türkmenistanyň gümrük çäğinden gidýän ýerinde ýerleşen gümrük edarasynyň koduny görkezmek zerur;

b) öýjük aşakdaky halatlarda doldurylmaýar:

alnyp gidilmegi üçin niýetlenen harytlar gümrük ammary, erkin gümrük zolagy (erkin ammar) gümrük düzgünine ýerleşdirilende;

eger deklarirlenilýän pursadynda harytlaryň we ulag serişdeleriň Türkmenistanyň gümrük çäğinden gidýän ýeri näbelli bolsa;

12) 46-njy öýjük. «Statistiki bahasy»

a) öýjükde gümrük statistikasynyň maksatlary üçin deklarirlenilýän harytlaryň statistiki bahasy ABŞ-nyň dollarynda görkezilýär;

b) statistiki bahasy ÝGD-niň 45-nji öýjüginde görkezilen, deklarirlenilýän harydyň gümrük bahasyny mümkin boldugyça FOB - Türkmenistanyň porty ýa-da DAP - barmaly ýeri Türkmenistanyň serhedinde nyrh binýatlaryna getirilmegi arkaly alnýar;

ç) harydyň gümrük bahasy ABŞ-nyň dollaryna gaýtadan hasaplananda ABŞ-nyň dollarynyň Türkmenistanyň milli walýutasyna Türkmenistanyň Merkezi banky tarapyndan ÝGD-niň kabul edilen senesindäki bellenilen hümmeti ulanylýar;

d) statistiki bahasy tegelemeginiň kadalary boýunça oturdan soň ikinji belgä çenli takyklyk bilen tegelemek arkaly, bölüji belgiler we (ýa-da) boş ýerler goýulman görkezilýär.

V bap. ÝGD-niň öýjükleriniň gümrük edarasynyň wezipeli adamlary tarapyndan doldurylmagynyň kadalary

24. Gümrük edarasynyň wezipeli adamlary tarapyndan ÝGD-niň aşakdaky öýjükleri doldurylýar: «A», «B» «C» we «D».

Geçirilen gümrük gözegçiliginiň netijelerini tassyklaýan bellikleri (möhürçeleri) goýmak üçin ÝGD-niň arka tarapyň ulanylmagyna ýol berilýär.

25. Şu kadalar gümrük edarasynyň wezipeli adamlary tarapyndan ÝGD-niň kabul edilmegi resmileşdirilende, şeýle hem deklarirlenilýän harytlar babatda gümrük taýdan resmileşdirilmek we gümrük gözegçiligi boýunça gümrük operasiýalary ýerine ýetirilende bellikleri goýmak üçin ulanylýar.

26. Gümrük edarasynyň wezipeli adamy tarapyndan ÝGD-niň öýjükleriniň doldurylmagynyň kadalary:

1) «A» öýjük. «Ugradylyş/eksport ediş/barmaly edarasy»

a) öýjüginin birinji setirinde aşakdaky görnüşde ÝGD-niň bellige alnyş belgisi goýulýar:

$$\frac{\text{XXXXXX}}{1} / \frac{\text{XXXXXXX}}{2} / \frac{\text{XXXXXXXX}}{3}, \text{ şu ýerde:}$$

b) 1 - Gümrük edaralarynyň klassifikatoryna laýyklykda, ÝGD-niň kabul edilmegini resmileşdiren gümrük edarasynyň kody;

ç) 2 - ÝGD-niň kabul edilen senesi (güni, aýy, ýylynyň soňky iki sany);

d) 3 - Maglumat ulgamynyň awtomatiki taýdan berýän we ÝGD-ni kabul eden

gümrük edarasynyň ýa-da onuň düzüm birliginiň ýük gümrük deklarasiýalaryny bellige alnyş kitapçasynda ýazylyan, ÝGD-niň tertip belgisi (her senenama ýyly boýunça bir sanyndan başlanýar);

e) ÝGD-niň bellige alnyş belgisi ÝGD-niň kabul edilmegini resmileşdirýän wezipeli adamy tarapyndan belgili şahsy möhüri goýlup tassyklanylýar:

ÝGD-niň esasy we goşmaça sahypalarynyň «A» öýjügiň birinji setirinde;

ÝGD-ä goşmaçanyň her nusgasynyň ýokarky sag böleginde, eger ÝGD-ä goşmaça şu Tertibiň on üçünji bölegi ulanylýan bolsa.

2) «B» öýjük. «Hasaplamagyň beýany»

1) öýjükde, ÝGD-edek deklarirlenilýän hemme harytlar üçin tölenen we (ýa-da) tölenilmäge degişli, tölenen we (ýa-da) tölenilmegi üpjün edilen walýutada, tölegiň umumy pul möçberini aşakdakylary hasaba almak bilen görkezmek zerur:

a) B - «Bxxxxxxxx-GG/AA/ÝÝÝÝ» görnüşli, ÝGD-ä maglumat ulgamy tarapyndan berlen gutarnykly resmileşdiriş belgisi goýulýar.

b) R - «Rxxxxxxxx-GG/AA/ÝÝÝÝ» görnüşli, tölenendigini tassyklaýan resminamanyň belgisi goýulýar.

ç) ýük gümrük deklarasiýa boýunça maglumat ulgamynda awtomatik usulda hasaplanan, gümrük tölegleriniň jemi, umumy geçirilen, tölenen ýa-da tölenilmäge degişli tölegleriň umumy pul möçberi;

3) «C» öýjük. «Ugradylyş edarasy»

a) ÝGD-niň esasy sahypasynyň «C» öýjüginde degişli belgide gümrük taýdan resmileşdirilmesi we gümrük barlagy geçirilende gümrük edarasynyň bellikleri (ýazgylary) goýulýar;

b) 1 belgide Türkmenistanyň Gümrük kodeksiniň 308-nji maddasynyň ikinji bölegi esasynda harytlaryň barlanmak möhletiniň uzaldylýan senesi (GG.AA.ÝÝ - gün, aý we ýylynyň soňky iki sany), wezipeli adamyň golunyň we belgili şahsy möhüriniň goýulmagy bilen görkezilýär;

ç) 2 belgide wagtlaýyn gümrük deklarasiýasynda doly gümrük deklarasiýasynyň berilmeli möhleti (GG.AA.ÝÝ - gün, aý we ýylynyň soňky iki sany) wezipeli adamyň goly goýlup görkezilýär;

4) «D» öýjük. «Ugradylyş edarasynyň gözegçiligi»

şu öýjükde ÝGD-edek degişli maglumatlary mälim edilen harytlar babatda gümrük edarasynyň kabul eden çözgüdi barada, şol sanda möhürçeler goýulmak arkaly bellikler goýulýar: harytlaryň goýberilmegi (şertli goýberilmegi), alnyp gidilmegine rugsadyň berilmegi, goýberilmegine ret edilmegi, goýberilmeginiň togtadylmagy we şolara meňzeş bellikler, şeýle hem gümrük barlagynyň we gümrük kybaplama serişdeleriniň goýulmagynyň netijeleri barada şaýatlyk edýän beýleki maglumatlar girizilýär.